

Πρόταση της ΟΛΜΕ για το μάθημα των Θρησκευτικών

Να επανεξετασθούν ο χαρακτήρας και το περιεχόμενο του μαθήματος των Θρησκευτικών με τέτοιον τρόπο ώστε να διασφαλίζεται πλήρως η επιστημονική βάση και η αντικειμενικότητά του, ζητεί η Ομοσπονδία των καθηγητών μέσης εκπαίδευσης (ΟΛΜΕ). «Ένα τέτοιο μάθημα μπορεί να προσεγγίζει κριτικά και επιστημονικά το φαινόμενο της θρησκείας στην κοινωνιολογική, ιστορική, αισθητική, πολιτιστική και πολιτική ή άλλες διαστάσεις του» αναφέρει χαρακτηριστικά η Ομοσπονδία, ενώ προσθέτει ότι «στο περιεχόμενο των βιβλίων Θρησκευτικών που διδάσκονται σήμερα υπάρχουν κάποια στοιχεία μετατόπισης προς μια πιο “ανοικτή” προσέγγιση των σχετικών ζητημάτων. Σε καμία περίπτωση όμως δεν διαθέτουν τα χαρακτηριστικά του πλουραλισμού, της αντικειμενικότητας και της ισότιμης μεταχείρισης των διαφορετικών θρησκειών και θρησκευτικών δογμάτων».

ΠΑΜΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

«Να απαλλαγεί το σχολείο από τον ανορθολογισμό»

Ανακοίνωση, με αφορμή τη διαβούλευση για το μάθημα των θρησκευτικών

Την ανάγκη να απαλλαχτεί το σχολείο από τον ανορθολογισμό και τις κάθε λογής ανιστόρητες - αντιεπιστημονικές απόψεις, που καθορίζουν την ιδεολογική του λειτουργία, τονίζει για μια ακόμα φορά το ΠΑΜΕ Εκπαιδευτικών, με αφορμή τη συζήτηση για το μάθημα των Θρησκευτικών και ζητά να καταργηθεί το συγκεκριμένο μάθημα.

Όπως επισημαίνουν οι ταξικές δυνάμεις στους εκπαιδευτικούς, «το σχολείο κατηχητικό, το σχολείο πρόναος και αίθουσα της εκκλησίας με τις δογματικές και τις μεταφυσικές δοξασίες και συμπιεστικές θρησκευτικές τελετουργίες, συνυπάρχει με την κύρια ιδεολογική επιλογή της αστικής τάξης στη χώρα μας που είναι ο κοσμοπολιτισμός και η διαμόρφωση της "ευρωπαϊκής ταυτότητας". Παρά τις αντιστάσεις των προοδευτικών εκπαιδευτικών, η κατάσταση δεν άλλαξε, γιατί πάνω από όλα το μάθημα των θρησκευτικών και οι τελετουργίες καλλιεργούν τη μαζική κουλτούρα υποταγής στην παντοδυναμία του Θεού, και κατά συνέπεια στην εξουσία του οικονομικά ισχυρού και στο σύστημα».

Σε ό,τι αφορά την πρόσφατη απόφαση του υπουργείου, με την οποία οι μαθητές επιλέγουν αν θα κάνουν θρησκευτικά, το ΠΑΜΕ Εκπαιδευτικών επισημαίνει ότι σε αυτή «διαφαίνεται η προοπτική να γίνουν τα θρησκευτικά μάθημα επιλογής» και ότι «ανοίγει τον ασκό του Αϊόλου για την εκκλησία να διαμαρτύρεται, να παρεμβαίνει, να διεκδικεί τα πάντα, περιουσίες, θρησκευτικά σχολεία κλπ., αφού διστάζει (σ.σ. η απόφαση) και δε ζητάει κάθετα την κατάργηση του μαθήματος στη βάση του διαχωρισμού εκκλησίας και κράτους.

Η επιστημονική ερμηνεία του κόσμου δεν μπορεί να συνυπάρξει με μυθοπλασίες και δόγματα από τα οποία συσκοτίζεται και αναιρείται. Γι' αυτό η κατάργηση του μαθήματος των θρησκευτικών είναι επιτακτική ανάγκη του εδώ και του τώρα, μακριά από τα σκουριασμένα "πρέπει και μη" μαζί με την ταυτόχρονη απόσυρση των νέων βιβλίων, στα οποία κυριαρχεί το αντιεπιστημονικό πνεύμα και η μυθολογία της αγοράς», τονίζει το ΠΑΜΕ Εκπαιδευτικών, απαιτώντας:

«Τον άμεσο χωρισμό της εκκλησίας από το κράτος. Το θέμα της θρησκευτικής συνείδησης και επιλογής είναι ατομική και οικογενειακή υπόθεση και δεν έχει καμία σχέση με το σχολείο και την εκπαίδευση. Η ελληνική κοινωνία και εκπαίδευση πρέπει να πάψουν να θεοκρατούνται.

Την κατάργηση της πρωινής προσευχής και του υποχρεωτικού εκκλησιασμού των σχολείων που στηρίζεται σε βασιλικά διατάγματα μετεμφυλιακά και κατάργηση κάθε είδους θρησκευτικής τελετουργίας στους σχολικούς χώρους.

Την κατάργηση του μαθήματος των θρησκευτικών. Η γνώση των όρων και διαδικασιών που επιδρούν, διαμορφώνουν και καθορίζουν την κοινωνική συνείδηση, όπως η θρησκευτική, μέσα στην ανθρώπινη Ιστορία είναι ένα ζήτημα, το οποίο μπορεί να συντελείται με επιστημονικό μόνο τρόπο μέσα στο σχολείο και συγκεκριμένα με τα μαθήματα της Ιστορίας, της κοινωνιολογίας και της φιλοσοφίας, στα οποία πρέπει να εξετάζεται το φαινόμενο της θρησκείας στις ιστορικές, κοινωνικές και φιλοσοφικές αφετηρίες και παραμέτρους».

Η ΔΑΚΕ Καθηγητών για το μάθημα των θρησκευτικών στο
Δημόσιο σχολείο
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αθήνα 17 Σεπτεμβρίου 2008

Με αφορμή τις εγκυκλίους του καλοκαιριού του **Υπ.Ε.Π.Θ.** περί της απαλλαγής από το θρησκευτικό μάθημα έχει ξεκινήσει ένας δημόσιος διάλογος για τα θέματα της διδασκαλίας των θρησκευτικών και της φυσιογνωμίας του μαθήματος στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στο διάλογο αυτό θέλει και η **ΔΑΚΕ Καθηγητών Δ.Ε.** να καταθέσει τις δικές τις απόψεις και προτάσεις.

Η πρώτη εγκύκλιος του **Υπ.Ε.Π.Θ.** (91109/Γ2/10-7-2008), στην προσπάθειά της να υιοθετήσει μια απλή σύσταση της Αρχής του Συνηγόρου του Πολίτη, δημιούργησε ποικίλα προβλήματα, με κάποιες λεκτικές αλλαγές σε ένα καθαρά γραφειοκρατικό έγγραφο. Θεωρούμε πως η κίνηση αυτή έγινε ερήμην της εκπαιδευτικής κοινότητας (και των δύο βαθμίδων εκπαίδευσης), καθώς αυτή κλήθηκε να αντιμετωπίσει τα λειτουργικά – και όχι μόνο- προβλήματα.

Η **ΔΑΚΕ Καθηγητών** θεωρεί ότι οι δύο πρώτες εγκυκλίαι αντανakλούν ένα πνεύμα υποβάθμισης του μαθήματος υπό το πρόσχημα των προσωπικών δεδομένων, ενώ η τρίτη κατά σειρά αποσαφηνίζει ότι οι προηγούμενες δύο δεν καταργούν την εγκύκλιο του 2002, («η απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών ισχύει για τούς μαθητές που είναι αλλόθρησκοι και αλλόδοξοι», (61723/Γ2/13.6.2002). Το γεγονός δε ότι ο ίδιος ο κ. Υπουργός Παιδείας έκρινε ότι δημιουργήθηκε η ανάγκη να δηλώσει ρητώς σε γνωστό τηλεοπτικό σταθμό ότι δεν καταργείται ο υποχρεωτικός χαρακτήρας του μαθήματος των θρησκευτικών για τους ορθόδοξους μαθητές, μας οδήγησε στην απόφαση να εκφράσουμε την ανησυχία μας για το μέλλον του μαθήματος των θρησκευτικών, και τη συρρίκνωση των επαγγελματικών οριζόντων των συναδέλφων καθηγητών.

Η απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών εσφαλμένα θεωρείται ως προστασία της συνειδήσεως και της ανεξιθρησκίας των μαθητών. Αυτό συμβαίνει επειδή στο μυαλό πολλών ανθρώπων, λανθασμένα, ταυτίζεται το μάθημα των θρησκευτικών με την εκκλησιαστική κατήχηση που γίνεται στις ενορίες. Το μάθημα των θρησκευτικών είναι μάθημα ενταγμένο στο πλαίσιο του ελληνικού σχολείου και εκπληρώνει παιδαγωγικούς και όχι εκκλησιαστικούς σκοπούς. Η ελληνική κοινωνία, μέσω των εκπροσώπων της, που νομοθετούν, επιθυμεί να διδάσκονται τα παιδιά, ανάμεσα στα άλλα γνωστικά αντικείμενα και το φαινόμενο της θρησκείας, με ιδιαίτερη βαρύτητα στη θρησκευτική παράδοση της χώρας, δηλ. στα δόγματα και στη ζωή της Ορθοδοξίας.

Θεωρούμε ότι η ορθόδοξη πίστη και εκκλησία αποτελεί μια βασική διάσταση της εθνικής μας ταυτότητας. Γι' αυτόν τον λόγο ανεξάρτητα με το αν κανείς πιστεύει η όχι, η γνώση των βασικών ουσιαστικών στοιχείων της ορθοδοξίας, της ιστορικής εξέλιξης της εκκλησίας και του ρόλου που αυτή έπαιξε στη διαμόρφωση της νεοελληνικής κοινωνίας και πολιτισμού αποτελεί βασική προϋπόθεση για να καταλάβουμε ποιοι είμαστε και πως λειτουργούμε στον χώρο και χρόνο.

Η ΔΑΚΕ πιστεύει ότι το μάθημα των θρησκευτικών πρέπει να είναι υποχρεωτικό για τους μαθητές για τους παρακάτω λόγους. Το μάθημα έχει εν μέρει βιωματική διάσταση, καθώς έχει ως επίκεντρο τη θρησκευτική παράδοση της χώρας αλλά, κατά βάση και κυρίαρχα έχει γνωσιολογικό χαρακτήρα, με ευρύτερη παιδευτική αξία, αφού και για τις λοιπές χριστιανικές ομολογίες και τ' άλλα θρησκευόμενα ενημερώνει (σε Γυμνάσιο – Λύκειο, αλλά από πέρυσι και στην ΣΤ' Δημοτικού!) και αποβλέπει γενικότερα στην ενημέρωση των μαθητών για το

θρησκευτικό φαινόμενο και ειδικότερα στη κατανόηση της θρησκευτικής διάστασης των επιμέρους θεμάτων της ζωής, καθώς και για τις επιδράσεις του θρησκευτικού πιστεύω στα μνημεία του πολιτισμού.

Σχετικά τώρα με τους αλλόθρησκους και αλλόδοξους μαθητές θα πρέπει να δούμε, για λόγους εναρμόνισης με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα, τι συμβαίνει σε άλλες χώρες (π.χ. Φινλανδία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Γερμανία, Πορτογαλία, Ισπανία), με παρόμοιο σύστημα εκπαίδευσης. Οι χώρες αυτές έχουν θεσπίσει στη θέση του μαθήματος των «θρησκευτικών» (όποιας μορφής και περιεχομένου) εναλλακτικό μάθημα (Ηθική, Φιλοσοφία, Κοινωνική Παιδεία κ.λπ.) υποχρεωτικό για όσους μαθητές ζητήσουν απαλλαγή από το μάθημα των θρησκευτικών.

Στο πλαίσιο αυτό, η **ΔΑΚΕ Καθηγητών προτείνει, όσοι απαλλάσσονται να παρακολουθούν υποχρεωτικά σε παράλληλο τμήμα μάθημα συναφές με αυτό των θρησκευτικών (Θρησκείολογία ή Ηθική ή Στοιχεία Θρησκευτικού Πολιτισμού ή άλλο), το οποίο θα διδάσκεται από καθηγητή της ειδικότητας ΠΕ01.** Για το λόγο αυτό το Υπ.Ε.Π.Θ. θα πρέπει να συνεργαστεί με το **Παιδαγωγικό Ινστιτούτο**, ώστε να αναβαθμιστεί ακόμη περισσότερο το μάθημα των Θρησκευτικών, και να εμπλουτιστούν τα αναλυτικά σχολικά προγράμματα με μαθήματα κοινωνικής ηθικής ή ιστορίας των θρησκευμάτων.

Όσον αφορά δε την ανακοίνωση της πλειοψηφίας της **ΟΛΜΕ** για το μάθημα των θρησκευτικών **η ΔΑΚΕ Καθηγητών Δ.Ε. τονίζει ότι βρίσκεται σε πλήρη δυσαρμονία με την πλειοψηφία του εκπαιδευτικού κόσμου αλλά και της κοινωνίας γενικότερα. Με τη στάση της αυτή εξυπηρετούνται νεοταξικοί σκοποί που στοχεύουν στην αποδόμηση της ελληνικής κοινωνίας, πλήττοντας ένα από τα σημαντικότερα θεμέλιά της, όπως είναι η ορθόδοξη πίστη και παράδοση.**

Ε.Ε. ΔΑΚΕ Καθηγητών Δ.Ε.